

החלטה לפי סעיף 14 לחוק התכרורות הכלכלית, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל

להסדר בתחום תכנות כוח לייצור חשמל בין דניה סיבוס בע"מ, לפידות קפיטל בע"מ ומשאב אנרגיה בע"מ ביחס למכרז להקמת תכנת כוח שורק ותפעולה

החלטה זו היא תיקון נוסח של החלטה זהה מיום 3 במאי 2023.

1. פתח דבר

לפני מונחת בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק התכרורות הכלכלית, תשמ"ח-1988 (להלן **חוק התכרורות**) מאישור הסדר כובל להסדר בו חוברות דניה סיבוס בע"מ (להלן **דניה סיבוס**), לפידות קפיטל בע"מ (להלן **לפידות**) ומשאב אנרגיה בע"מ (להלן **משאב**) בהסכם לפיו הן תגשנה הצעה משותפת למכרז שצפויה לפרסם ועדת מכרזים בין-משרדית של משרד האוצר, משרד האנרגיה ורשות החשמל (להלן **ועדת המכרזים**) להקמה, מימון, תפעול ותחזוקה של תכנת כוח קונבנציונלית על בסיס גז טבעי, בהיקף של בין 600 ל-900 מגה וואט באתר שורק (להלן **המכרז** או **מכרז שורק**).

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתן האפשרית על התכרורות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, שוכנעתי כי ההסדר והכבילות שבהסדר אינם מגבילים את התכרורות בחלק ניכר של השווקים המושפעים מההסדר ואינם צפויים לפגוע פגיעה של ממש בתכרורות, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התכרורות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלה ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק התכרורות, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסדר והצדדים לו

לפידות היא חברה ציבורית המוחזקת על ידי מר יעקב לוקסנבורג (63.54%), קבוצת אלטשולר (16.96%), מר אריאל שפיר (0.45%) והציבור (18.97%). לפידות פועלת בשלושה

תחומי פעילות עיקריים: תחום קבלנות הבנייה והתשתיות (בעיקר באמצעות דניה); תחום הייזום למגורים (בעיקר באמצעות אפריקה ישראל מגורים בע"מ); ותחום הטלפונים והאביזרים הסלולריים. בנוסף, לחברה פעילויות בתחום המסחר הבינלאומי וההשקעות הפיננסיות וכן החזקה בנכס נפט.

דניה סיבוס היא חברה ציבורית הנמנית על קבוצת לפידות ומוחזקת על ידי אפריקה השקעות (74.77%), קבוצת כלל (9.73%) מר רונן גינזבורג (0.37%) והציבור (15.13%). דניה סיבוס פעילה בתחום קבלנות הבנייה והתשתיות, לרבות בנייה למגורים, בנייה מסחרית וציבורית ובניית תשתיות.

משאב אנרגיה היא חברה פרטית אשר מתמחה בייזום, הקמה, ניהול והפעלה של פרויקטי ייצור אנרגיה וחשמל. משאב אנרגיה מוחזקת במלואה על ידי משאב יזום ופיתוח בע"מ (להלן **משאב יזום ופיתוח**), חברת החזקות הפועלת בתחומי התשתיות והאנרגיה ומוחזקת בעקיפין על ידי כלל תעשיות בע"מ (93.22%), מר אלדד בן משה (3.87%), אי.בי.אי בית השקעות בע"מ (2.04%) ומר צבי דוד ברנשטיין (0.87%). פעילות משאב אנרגיה בתחום האנרגיה מתבצעת כיום דרך חברת נשרים אנרגיה מובילה (2014) בע"מ (להלן **נשרים**) המייצרת חשמל על ידי תחנת הכוח "נשרים" שברמלה באמצעות שני רישיונות לייצור חשמל בהספק מותקן של 74 מגה וואט ושל 49 מגה וואט. בנוסף, למשאב אנרגיה רישיון אספקת חשמל וירטואלי.

בקשת הפטור מאישור הסדר כובל היא על רקע רצונן של לפידות, דניה ומשאב אנרגיה (להלן **הצדדים**) לגשת יחד למכרז שורק (להלן **ההסדר**), זאת לאחר שהצדדים עברו בנפרד את שלב המיון המוקדם.

3. השפעת ההסדר על התחרות

3.1. רקע

בחודש אוקטובר 2020 התקבלה החלטת ממשלה מספר 465 המגדירה את הצורך בהקמת הספק ייצור חשמל נוסף באמצעות גז טבעי במשק. בעקבות כך, ביום 29 באוקטובר 2020 פרסמה ועדת המכרזים הבין-משרדית, המשותפת למשרד האוצר, משרד האנרגיה, רשות החשמל וחברת ענבל, את שלב המיון המוקדם למכרז בשיטת PPP להקמה, מימון, תפעול

ותחזוקה של תחנת כוח קונבנציונלית המבוססת על גז טבעי, בהיקף של בין 600 ל-900 מגה וואט באתר שורק, בצמוד למתקני ההתפלה שורק א' ו-ב' ולשפד"ן.

3.2. ניתוח תחרותי

שני חששות מרכזיים עלולים לעלות בעקבות החבירה בין שני הגורמים לצורך הגשת הצעה משותפת במכרז. שני חששות אלו מופגים נוכח הנימוקים המפורטים להלן:

א. תחרות על השוק – חשש לפגיעה בתחרות בין המציעים השונים בהליך המכרז עצמו.

ככל שיתאפשר למספר רב יותר של שחקנים להתמודד במכרז, כך ההצעות צפויות להיות תחרותיות יותר. החשש שעלול לעלות בעקבות החבירה בין לפידות, דניה ומשאב הוא כי בעקבותיה יצומצם מספר המתחרים במכרז באופן שיוביל לפגיעה בתחרות ובציבור מאחר שוועדת המכרזים תקבל הצעות נמוכות יותר במכרז. עם זאת, מהבדיקה עלה כי החבירה בין הצדדים לא צפויה להקטין באופן משמעותי את מספר הניגשים למכרז ועל כך איננה עלולה לפגוע פגיעה של ממש בתחרות על המכרז.

ב. תחרות בתוך השוק – תחרות בשוק היא התחרות בשווקים הרלוונטיים בהם פעילות שתי

החברות המבקשות להגיש את ההצעה במשותף. במקרה הנדון השוק המושפע מן ההסדר הוא תחום ייצור ואספקת החשמל.

לפידות ודניה אין כל אחזקות בתחום החשמל, ואחזקותיה היחידות של משאב בתחום החשמל הן בתחנות הכוח של נשרים המייצרת חשמל בהספק מותקן כולל של 123 מגה וואט בלבד.

כמו כן, בתחום ייצור החשמל באמצעות תחנות כוח קונבנציונאליות קיימים מתחרים רבים ומשמעותיים אחרים, ביניהם אדלטק, רפק, OPC ודליה.

מכל האמור לעיל, עולה כי לפידות ודניה אינן פעילות כיום בתחום, והיקף פעילותה של משאב קטן יחסית. לפיכך החבירה ביניהן אינה צפויה להעלות חשש תחרותי בתוך השוק.

3.3. עיקרו של ההסדר

לטענת הצדדים קיימת יעילות בחבירה שלהם להגשת הצעה משותפת במכרז הנובעת מחלוקת הסיכונים וההשקעה הכרוכים בהגשת הצעה למכרז באופן שיאפשר הגשת הצעה גבוהה יותר אשר תגדיל את התחרות על המכרז.

כפי שצוין בפרק הקודם, משאב היא מתחרה קטנה בתחום החשמל. לדניה ולפידות אין כלל ניסיון בתחום החשמל אך יש להן ניסיון נרחב בתחום הבנייה הנדרש לצורך הקמת התחנה. החבירה בין הצדדים עשויה לאפשר להם לנצל את היתרונות היחסיים של כל אחד מהם: הניסיון והידע המקצועי של משאב בתחום החשמל לצד הניסיון והידע המקצועי של דניה ולפידות בתחום הבנייה, באופן שיאפשר להם להציע הצעה אטרקטיבית יותר ולהגדיל בכך את סיכויי הכניסה של מתחרים חדשים לתחום.

נוכח האמור, שובנעתי כי אין מדובר בעסקה שעיקרה בהפחתת התחרות או במניעתה כך שמתקיים התנאי הקבוע בסעיף 14(א)(2) לחוק התחרות.

4. סוף דבר

לאור כל האמור, נחה דעתי כי החבירה בין לפידות, דניה ומשאב לצורך הגשת הצעה משותפת למכרז שורק שצפויה לפרסם ועדת מכרזים בהסדר שהובא לפניי אינה מגבילה את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע ממנו, וכן כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או מניעתה וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

לאחר שנועצתי עם הוועדה לפטורים ולמיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק התחרות ולהעניק את הפטור המבוקש. בהתאם לסעיף 15(א) לחוק התחרות נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין לתחרות על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדרים הכובלים עליהם ניתן הפטור.

מיכל כהן

הממונה על התחרות

ירושלים, ט"ז סיון, תשפ"ג

5 יוני, 2023